

www.e-rara.ch

Philippi Cluverii Introductionis in universam geographiam, tam veterem quam novam, libri VI

Clüver, Philipp

Amstelod., 1629

Zentralbibliothek Zürich

Shelf Mark: 25.221

Persistent Link: <https://doi.org/10.3931/e-rara-53421>

Cap. III. De Istaevonibus, Hermionibus, atque Bastarnis, item Suevia, et veterum Germanorum habitationibus.

www.e-rara.ch

Die Plattform e-rara.ch macht die in Schweizer Bibliotheken vorhandenen Drucke online verfügbar. Das Spektrum reicht von Büchern über Karten bis zu illustrierten Materialien – von den Anfängen des Buchdrucks bis ins 20. Jahrhundert.

e-rara.ch provides online access to rare books available in Swiss libraries. The holdings extend from books and maps to illustrated material – from the beginnings of printing to the 20th century.

e-rara.ch met en ligne des reproductions numériques d'imprimés conservés dans les bibliothèques de Suisse. L'éventail va des livres aux documents iconographiques en passant par les cartes – des débuts de l'imprimerie jusqu'au 20e siècle.

e-rara.ch mette a disposizione in rete le edizioni antiche conservate nelle biblioteche svizzere. La collezione comprende libri, carte geografiche e materiale illustrato che risalgono agli inizi della tipografia fino ad arrivare al XX secolo.

Nutzungsbedingungen Dieses Digitalisat kann kostenfrei heruntergeladen werden. Die Lizenzierungsart und die Nutzungsbedingungen sind individuell zu jedem Dokument in den Titelnformationen angegeben. Für weitere Informationen siehe auch [Link]

Terms of Use This digital copy can be downloaded free of charge. The type of licensing and the terms of use are indicated in the title information for each document individually. For further information please refer to the terms of use on [Link]

Conditions d'utilisation Ce document numérique peut être téléchargé gratuitement. Son statut juridique et ses conditions d'utilisation sont précisés dans sa notice détaillée. Pour de plus amples informations, voir [Link]

Condizioni di utilizzo Questo documento può essere scaricato gratuitamente. Il tipo di licenza e le condizioni di utilizzo sono indicate nella notizia bibliografica del singolo documento. Per ulteriori informazioni vedi anche [Link]

His contermini fuere Hilleviones, nunc *Holland*. Ultra utrosque incoluerunt Sitiones, nunc Norvegii, vulgo *Norrige*, & *Norge*: quorum terra jam antiquissimis Græcorum autoribus dicta *Nerigon*. Ultra hos sunt *Marchiofinni*, vulgo *Marchfennen*. His continentantur *Scritiofinni*, vulgo *Scritfennen*, extremi versus Septentriones apud promontorium, *Rutubæ* *Plinio*, vulgo nunc *Nooriksijn*. His proximi sunt versus Orientem *Lappiones*, five *Lappi*, vulgo *Lappen*: infra hos versus Meridiem sunt *Suiones* five *Sueones*, nunc *Suedi*, vulgo *Sueden*. Infra hos *Gutæ* five *Gutti*, quorum regio nunc vulgo *Gutlandt*, hi falso vulgo appellantur *Gothi*, & regio eorum *Gothia*: quum hi fuerint iidem & *Gothones* ad *Vistulæ* ostia: ut supra dictum. Sed hic jam est antiquus scriptorum error: unde ridiculæ illæ *Jornandi* fabulæ de *Gothorum* origine. *Finni* *Ptolemæi*, *Tacito* dicuntur *Fenni*, quod nomen hodieque seruant. variatis dialectis, vulgo *Fennen* & *Finnen* dicti.

CAP. III.

De Istaevonibus, Hermionibus, atque Bastarnis, item Suevia, & veterum Germanorum habitationibus.

I AM vero *Rheno* proximi erant *Istaevones*: horum nationes fuere *Frisii*,
Bru-

usque Mindam, qua Chattis jungebantur, Qui apud Tacitum Fosi, reliquis auctoribus Saxones appellantur: horum tota fuit HOLLATIA ad Cimbricam usque peninsulam. Postea omnem oram maritimam occuparunt ab Albi ad Rheni usque ostia: unde cum Anglis in Britanniam insulam abiverunt. Cimbri omnem eam tenuerunt peninsulam, quam nunc antiqui nominis itidem gens incolit Jutæ, Teutoni Danicas incoluerunt insulas, quarum maxima vulgo *Zeeland*, Melæ dicitur Codanonia, nempe à gente Teutonorum, qui variantibus dialectis jam tunc dicebantur Dani, Godani & Codani: unde tum hoc mare etiam dicitur Codanus finus eidem Melæ ac Plinio, quod Tacito mare Suevicum, quia utrumque Suevi accoluerunt, ut mox ostendam. Regiones trans dictum mare, quæ nunc sub Norvegiæ ac Suediæ Finniæque maxime nominibus veniunt, immensas Germaniæ insulas esse, falso crediderunt veteres quum verius sint peninsulæ, Harum maximam, quæ Norvegiæ Suediæque regna continet, à proxima gente quidam dixerunt Scandiam, & Scandinaviam: alii à freto, quod est inter Danicas insulas, vulgari vocabulo *Belt*, *Baltiam*: quod vocabulum postea corruerunt in *Basiliam*. Altera peninsula, vulgo nunc *Finland*, Plinio dicitur *Finningia*, In Scandia populi Scandii, sive Scanii: vulgo nunc *Seanen*, vadi toti peninsulæ nomen.

His

Bructeri, Angrivarii, Chamavi, Ansibarii, Dulgibini, Chassuarii, Marfi, Tubantes, Marsaci, Sicambri, Vbii, & qui in horum postea agros successerunt, Vspii, Tencteri, Iuhones, Mattiaci, præterque antiquissimis temporibus Marcomanni, Harudes & Sedusii : qui tres populi postmodum in Boiohæmo inter Hermiones sedes locarunt. Ex his omnibus Frisii, Marsaci & Bructeri quo situ fuerint, jam ante in XVI inferioris Germaniæ Provinciarum descriptione dictum est. Sed Bructeri postea inter superiorem Lappiæ annis partem & Agrippinensem Coloniam coluerunt. Marfi, antequam Drusiana fossa, quæ est in Gellia, inter Arnhemum & Dusburgium, facta est, superiorem Velaviam & Zutphanienfis Comitatus partem, qua opida sunt *Detechum*, *Grolle* & *Bredesart*, incoluerunt. Fossa autem facta, pars eorum intra Rheni divortia *inclusi* novum vocabulum Marsacorum, sive Marsariorum, adsumserunt, de quibus supra : pars autem veteri nomine servato in interiora concesserunt. inter Amisiam & Luppiam anneis, opidumque *Dulmen*. Angrivarii, Bructeri proximi, primum inter Amisiam & Visurgim anneis, qua est opidum *Minden*, coluerunt : Chamavi vero, supra hos inter Amisiam & Loam flumen, quod Amisæ paullo supra Emdam miscetur, postea vero utraque gens Bructeris expulsis agros eorū occuparunt :

Cha-

Chamavi versus Occidentem, Angrivarii versus Septentriones. Hinc Dulgibini tenuerunt inter opidum Paterbornam & Visurgim, qua *Flotou* ei opidum appositum. In his Quintilius Varus, cum tribus legionibus, cæsus ab Arminio Cheruscorum Duce, inter opida *Dietmelle* & *Horn*. His proximi versus Meridiem fuere Chassaurii, qui & Chattuari, inter Paterbornam & Visurgim, qua ei opidum *Huter* impositum, pars quondam fuere Chattorum. At Anfibarii tenuerunt inter Visurgim & lacum *Dammel*, apud quem opidum *Diepholt*. Tubanaum varia semper fuit sedes, ad superiorem Amisæ partem. Sicambri Rheni ripam tenuerunt a Colonia Agrippinensi ad Rheni usque divortium, ab Oriente vero usque ad Cattos, circa fontes Lappiæ, & opidum *Medebach*, postea a Tiberto in Galliam transportati, ubi inter Mosam & Rhenum Gugerni dicti horum agri portiones deinde tenuerunt in Rheni ripa Vlipii, sive Vlipetes, & Tencteri: hi apud Coloniâ, illi ad Rheni divortia. Vbii in Germania Rheni Mænique dextras ripas tenere, ad Coloniâ usque, ab Oriente Chattis contermini. Horum agros. Chattorum postea partes occuparunt Inhones & Mattiaci. horum fuit superior ripa & Nassoviensis Comitatus, cum Wetteravia & Hassiæ parte, qua Marpurgium nunc est, quondam Martium dictum, unde genti nomen: illi inferiora

riora tenere, cum **Westerwaldia**. **Marcomanni**, antequam cum **Sedusiis** & **Harudibus** in **Bojohæmum** migrarent, fines habere inter **Rhenum**, **Danubium**, **Cocharum** & **Nicrum** amneis. **Sedusi** inter **Cocharum**, **Nicrum**, **Rhenum** & **Mœnum**: proximi his fuere **Harudes**, ad lineam à fonte **Mœni** ad **Danubium** usque & opidum **Ingolstadtum** duam. **Allemani** Gallorum fuere colluvies, sub **Cæsare Augusto**, quum **Marobodus Marcomannos**, **Sedusiosque** & **Harudes**, in **Bojohæmum** deduceret, in horum finis inter **Danubium**, **Rhenum** ac **Mœnum** transgressi, unde & nomen.

Hermiones,

Hermiones versus Meridiem ad **Danubium** usque ripam incoluerunt. in his populi fuere isti: **Cherusci**, **Chatti**, **Hermunduri**, **Narisci**, **Marcomanni**, **Quadi**, **Osi**, **Gothini**, **Lugii**, **Burii**, **Marigni**. **Cheruscorum** agros nunc tenent **Brunswicenses**, ac **Luneburgenses**: **Chattorum** **Hassi** & **Thuringi**. **Hermunduri**, ab initio inter **Salam** & **Albim** ac **Bojohæmum** incolere **Voitlandiam**, & **Misniæ Saxoniamque** superioris parteis. deinde quum **Harudes** cum **Marcomannis** ac **Sedusiis** in **Bojohæmum** transgressi, **Harudum** porro agros illi occuparunt ad **Danubium** usque. hi postea proprie **Suevi** dicti sunt, **Narisci** tenuerunt inter **Bojo-**

H hæmi

hæmi Occidentale latus & Danubium lineamque à Mœni fontibus ad opidum Ingolstadium ductam, postmodo Armalausi dicti, Marcomanni. Sedusi atque Harudes, Maroboduo Duce, à Rheno in Bojohæmum transgressi sunt: ubi tamen Sedusiorum Harudumque nomina obscurata vel profus extincta. Quadi antiquitus inter Bojohæmum, Danubium & Marum flumen incoluerunt: postea vero nomen eorum ad Sarmatica usque juga, quæ sunt in Hungaria, inter duo celebria quondam opida *Erlam* & *Vaciam*, protensum fuit. Osi Moraviæ ac Silesiæ parteis colere, inter opida *Ostram* & *Osvuicxiim*, quorum hoc Vistulæ, illud Maro impositum. Infra hos fuere Gothini, itidem Silesiæ partem inter Mari Vartæque fluminum fonteis colentes. Hinc Lugii, magna gens inter Vartam & Vistulam, Poloniæ partem tenuere, ad opidum usque Vladislaum Vistulæ appositum. His contermini versus Occidentem Burii, inter Vartam & Viadrum, his Marfigni inter Viadrum & Bojohæmum, utriusque finitimi Semnonibus supra dictis.

Basterna, sive Peucini.

Basternas quondam à Vistulæ dextra ripa ad ostia usque Istri incoluisse, supra dictum est. Ipsos quoque ostiorum insulas tenuisse, quarum maxima dicebatur Peuce, nomen eorum alterum Peucini indicat.

Æstii.

Æstij, quos Livoniam Prussiamq; inhabitasse, supra dixi, cui quinque generum adscribendi sint, dubito: quum ab Rheno quondam in has sedes inter Ingævones Bastarnasque profecti fuerint. Distinguebantur in Hirros atque Scytos sive Scetos: hi Prussiam, illi Livoniam habuere.

Suevia.

Cæterum, Suevia antiquissimis temporibus erat quicquid ab Occidente Boiohæmicis montibus, Sala, Albi, & Trava amnibus, sinu Codano, ac mox mari Germanico; à Septemtrionibus mari glaciali; ab Oriente sinu Albo, lacu Albo, sinu Potnico mari Codano, & Vistula Maroque; à Meridie Danubio includebatur, quod spatium Suevi incoluerunt, in nationes supra memoratas distincti. Eorum antiquissimi nobilissimique, Semnones fuere, utramque late accolentes ripam Viadri, qui amnis antea Suevus dictus: unde genti nomen, & à gente postea mari cognomen Suevico, vulgo nunc *die Oost-Zee*. Sed posterioribus sæculis Suevi proprie habiti sunt, ceu peculiari nomine Suevorum pars. Hermunduri: quorum nunc etiam posteritas durat in regione, quæ vulgo dicitur, *Suvaben*.

Priscorum Germanorum habitationes.

Nallas, inquit Tacitus, Germanorum
H 2 *populi*

populis urbeis habitari, satis notum est: ne
quidem pati inter se junctas sedes, colunt
ascreti ac diversi, ut fons, ut campus, ut
nomen placuit.

CAP. IV.

De Vindelicia & Norice.

ANtequam hodierna Germaniæ expli-
centur, terrarum inter Alpes & Danu-
bium primum exponenda erit antiqui-
tas: nam hæc jam circa annum Dom. CCC
ab Allemannis, Marcomannis ac Qua-
dis occupari cœperunt, perpetuoque in
hunc usque diem ab iisdem nationibus
possessæ sunt: unde etiam partes factæ Ger-
manici Imperii. Inter Rhenum igitur, five
quem Rhenus transit, lacum Brigantinum,
& Lichum amnem, Rhætos: inter Lichum
& Ænum Vindelicos: inter hos & Cethium
montem, qui ad Viennam definit, in Danu-
bii ripa, Nericos ponit Ptolemæus: sed
falso: ut ex Strabonis Pliniique patet Geo-
graphia, simulque situ regionum, namque
Rhæti Alpes tantum incolere, & earum
valles, à Septentrione ad lacum usque Bri-
gantinum. Sub Alpibus ad Danubium usque
fuerunt inter dictum lacum & Ænum flumen
Vindelici. Hinc ad Cethium usque montem
Norici: quorum hi etiam ipsas Alpes te-
merunt apud Fori Iulii regionem. Nomen
habue-